

Regeringen har skaffet de danske Landmænd omtrent 400,000 Kr. for 100,000 Tdr. Kartoffler i Stedet for, at de kunde have faaet, som det var indstillet, og som de ønskede: 7—8 Mill. Kr. for 1 Mill. Tdr. Kartoffler. Og saa er Sagen, at Nordmændene trængte haardt til Kartoffler. Der har været en Masse Efterspørgsler fra Norge til Andelseksportforeningerne om Kartoffler, man ønskede ganske anderledes store Kvantiteter Kartoffler fra Norge end dem, de har faaet, og Nordmændene vilde gerne have givet en rimelig Pris, efter som Prisen er paa Korn. Men det vilde Regeringen ikke gaa ind paa. Der er derfor, mener jeg, ikke gjort Norge den Tjeneste, som Nordmændene satte Pris paa. De satte Pris paa at faa et langt større Kvantum, end de har faaet. Og det var ikke begrundet i vort Lands Behov, at man nægtede denne Tilladelse til Udførsel, man har derved hindret de danske Landmænd i at faa en rimelig Indtægt, som den store Kartoffelavl betingede, en rimelig Indtægt til Imødegaaelse af de daarlige Tider, som nok skal komme for Landbruget. Det er her igen gaaet ud over Landets daarlige Jord og Landets magre Jord, ganske som det var Tilfældet med Kornmaksimalprisen. Det er gaaet her som paa andre Omraader, at Landbrugets Produkter har Regeringen taget sig til Raadighed og brugt dem som Byttemidler. Landbruget har ingen Repræsentation, der talmæssigt betyder noget, ved disse spørgsmaals Afgørelse andre Steder end her i Rigsdagen. Og Rigsdagen bliver ikke spurgt om disse Forhold; vi faar blot en Meddelelse bagefter. Jeg mener, at der ikke er noget andet Erhverv her i Landet, som er blevet behandlet af Regeringen paa den Maade som Landbruget.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Forsvarsminister. Vi hørte, at den højtærede Forsvarsminister indrømmede, at der var leveret daarlige Støvler til Soldaterne, Støvler, som Vandet gik igennem, af daarligt Læder, de tabte Saalerne, gik op i Syningen o. s. v. Og det er ikke nogen uvigtig Ting. Tænk vi os, at vi kom med i et Vinterfelttog, og der kun var saadanne Støvler at give Soldaterne, vilde det være en Kalamitet af stor Betydning. Regeringen maa nødvendigvis have en stor Beholdning af Støvler. Saa faldt der en Bemærkning fra Ministeren, der for mig lød som saa: Der var nu fremstillet et Par Støvler i Bureauet, om jeg havde Lyst til at prøve dem. Men jeg ser af Fortrykket, at der

blev sagt: om ærede Medlemmer havde Lyst til at prøve dem. Jeg ved ikke, om det var ment som en Spydighed eller en Spøg, om Ministeren vilde gøre Løjer med det hele, men saa forekommer det mig, at denne Spøg var ilde anbragt.

Flyvemateriellet, som man nu er i Færd med at foretage Indsamling til, efter at Krigen har været i 21 Maaneder, omtalte den højtærede Forsvarsminister ikke.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger til det Svar, den højtærede Minister gav mig paa min Omtale af Aanden og Tonen i Hæren. Jeg spurgte om, hvad Ministeren havde gjort for at gøre Aanden og Tonen god i Hæren. I saa Henseende havde den højtærede Minister kun det Svar at give: at oplæse et Reglement. Jeg kunde fristes til at spørge: Forstaar Ministeren da ikke bedre, hvad han har med at gøre? Den tidligere radikale Forsvarsminister, Krabbe, kaldte Hæren et Gode, som skulde plejes og udvikles og vies den Omhu, som vies andre Statsinstitutioner. Men den nuværende Forsvarsminister kunde kun henvise til et Reglement — og saa til Straffeloven. Men det er virkelig for lidt. Reglementet er en død Ting; det gælder om at lade Befalingsmændene føle, at man fra oven, i Regeringen, lægger den største Vægt paa, at den gode Aand og Tone kan gennembrænge vor Hær. De maa forstaa, at man fra oven lægger den største Vægt paa at behandle Mandskabet paa en saadan Maade, at de faar Agtelse for Befalingsmændene, ja, helst kommer til at holde af dem. Og der tror jeg, der er noget at gøre i Retning af at indskærpe ikke blot Bataillonsførerne, men navnlig Kompagnicheferne, at de noget opmærksomere følger deres Mandskab og følger deres Kompagni. Thi det, Klagerne opstaar over i de fleste Tilfælde, er navnlig de unge Befalingsmænd og særlig de unge Løjtnanter, som ofte behandler Mandskabet daarligt, naar Kaptejnen ikke er med. Jeg tror, det var rigtigt, om saadant blev indskærpet.

Jeg var aldeles ikke tilfreds med Forsvarsministerens Svar. Thi saa ophøjet og saa fjern og saa kold, som jeg fik Indtryk af, at Ministeren staa overfor dette Spørgsmaal, saadan bør Danmarks Forsvarsminister ikke staa overfor Hæren i en saa alvorlig Tid som den, vi lever i. Jeg ved ikke, om det skyldes gammel Vane fra den Tid, da den højtærede Minister stod i Opposition. Der er noget uklart og usikkert over Regeringens Stilling i hele